

Inuit ilinniarnerutut allamilluunniit ilinniakkamik naammassinnissimanermikkut oqaluttariarsornikkut allattariarsornikkullu tuluttoorsinnaasut qanoq meeqqat atuarfiini, piareersarfinni, sunngiffimmi ilinniartitaanerni suliffissaaleqisunulluunniit pikkorissarnerni tuluttut ilinniartitsisutut atorneqarsinnaanersut pillugu Naalakkersuisut nassuaammik saqqummiussinissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nassuaat kingusinnerpaamik 1. august 2015 Inatsisartunut agguanneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut)

Akissuteqaat

(Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerinninneq

Sivikitsumik ilinniarnermik meeqqat atuarfiini, piareersarfinni, sunngiffimmi ilinniartitaanerni suliffissaaleqisunulluunniit pikkorissarnerni tuluttut ilinniartitsisutut piginnaasaqalerfiusumik sivikitsumik ilinniarnermik pilersitsinissamut periarfissat pillugit Naalakkersuisut nassuaammik saqqummiussinissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuuteqarneranut Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut, Naalakkersuisut qutsavigaat.

Ilinniartitsisuuneq pingaaruteqarpoq suliarlu ilungersunarluni, suliamik ingerlatsilluarsinnaanermut annertuumik piumasaqaataafiuginnangitsoq aammali ilinniartitsisuni atortunillu ilinniartitsisutini arlalissuarni sukumiisumik ilinniarsimanissamik piumasaqataaffiusoq. Pingaartumik ullutsinni inuiaqatigiinni, kultureqarnermi teknologimilu ineriartorneq ilinniarfinnut annertusiartuinnartunik piumasaqaateqarfiusuni, inunnut meerartatsinnik inuuusuttortatsinnillu atuartitsisunut ilinniartitsisunullu qaffasissumik ilimagisaqarnerup ingerlatiinnarnissaa pingaaruteqarpoq.

”Ilinniartitsisunngussagaanni pikkorissoq ilinniartitsissutit, ilinniartitsissutinik ilinniartitseraatsit, perorsaaneq, tarnip pissusaanik nalinginnaasumillu ilinniartitseraatsit pillugit ilisimasaqartariaqarpoq, taakkuninngalu imminut atatillugit paarlakaajaallugillu ilisimasaqarnissaq eqqarsaatigineqartariaqarput. Ilinniartitsisup pikkorissup suliamik ingerlatsinissamut piginnaasaqarnissaa sanequnneqarsinnaanngilaq. Tamassumali saniatigut ilinniartitsisoq pikkorissoq ilinniartitsissutit akornanni nalinginnaasumik ilaatigut aamma piginnaasaqartariaqarpoq. Taakku uku pingaernerit atorlugit eqikkarpakka: sinaakkusiinermi, atassuteqarnermi qisuarialteqartarnermilu piginnaasat”

Elsebeth Jensen Århusimi Ilinniartitsisunngornianik Ilinniarfimmi ilinniartitsinermut pisortaagallartoq Suliamik aalajangersimasumik ilinniagaqarnermut højskolip VIA, University Collegep nittartagaani 2010-mi taamatut allappoq.

Isummat taakku Naalakkersuisut isumaqtigisorujussuuaat, tamassumali saniatigut isumaqarlutik ilinniartitsisutut akisussaaffeqarluni inunnillu piumasaqaateqarfiusumik suliaqassagaanni ilinniarnerutunngorniarfimmi naammassereernerup kingorna ”piginnaasaqalerfiusumik sivikitsumik ilinniarnermit” allaanerusunik annertunerungaartunillu piumasaqaateqarfiusoq. Ilinniartitsisuuneq ineriartorteqqinnejassappat sulilu

pilerinarsaqeqassappat akuersarneqarnerulissappallu ilinniartitsinermi piumasaqaatit annikinnerulersinnissaat iluaqtaanngilaq. Akerlianik suliamik ilisimasaqarnissaq suliamillu ingerlatsisinnaneq annertunerusumik piumasaqaataassapput – atuartitsinerup pitsaassusia suli qaffatsinneqassappat ilinniartitsisullu isigineqarnerat ineriertortinneqassapput qaffassarneqarlunilu.

Ilinniarnertuunngorniarneq ilisimasariaqakkanik ilinniarfiuvoq ilinniagaqarnissamullu piareersarluni ilinniarnerulluni, ilinniartitsisutullu sulinissamut piginnaasaqarfiusutut ilinniarnerunani. Meerartatta inuuusuttortattalu ilisimassavaat GU-mi soraarummeerneq ilinniartfinni ingerlaqqinnissamut 'sakkuuginnartoq' kisimiitillugu anguniagassaanngitsoq. Allatut oqaatigalugu "sivikitsumik piginnaasaqalerfiusumik ilinniarneq" pitsaassutsimigut imarisamigullu ilinniartitsisutut ilinniagaqarnermit appasinnerusoq pinnagu tamakkiisumik eqortumilluunniit ilinniartitsisutut ilinniarniarluni inuuusuttut ilinniarnertuutut soraarummeernissaannik Naalakkersuisut kaammattorusunnerujussuuaat.

Naalakkersuisulli siunnersummi siunertat pitsasut paasilluarpaat nassuuaasiornelerlu aqqtigalugu tuluttut atuartitsineq pitsaanerusoq qanoq siuarsarneqarsinnaanersoq quiaajarusullugu.

Naalakkersuisut taamatut naatsumik oqaaseqarlutik siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa inassutigaat.